

Foto: Leo Ceharja

V Avčah obratuje prva slovenska črpalna hidroelektrarna

Drago, a poceni

Po oceni premierja **Boruta Pahorja** je prva slovenska črpalna hidroelektrarna Avče (sicer že peta elektrarna v občini Kanal) signal za menedžerje z dobrimi zamislimi, "poraženci pa bodo menedžerji brez idej, ki iščejo pomoč države". ▶ 4

Bogdan
Božič

KOMENTAR

Posluš za okolje

Sonce, zrak, zemlja, voda so energetske vire prihodnosti. Naše reke so slabo izkoriščene in prav zato so slovenski energetske načrti usmerjeni v izkoriščanje vodnih potencialov, v pridobivanje tako imenovane modre energije. Slovenske reke zato v državni energetske bilanci zavzemajo strateško pomembno mesto.

Ni naključje, da so ravno v srednjem delu Soške doline, v Občini Kanal ob Soči, dobili že peto veliko hidroelektrarno. Na Soči in njenih pritokih je še 21 malih vodnih elektrarn. Znanje in strokovnost sta rodila bogate sadove, zadnjega v Avčah, kjer obratuje prva slovenska črpalna hidroelektrarna. Je sad skupnega dela tehnološko naprednih slovenskih in japonskih podjetij, ki bo z najbolj dognano tehnološko referenco za graditelje tovrstnih elektrarn v najrazvitejših državah. Tehnično manj zahtevne črpalne elektrarne so resda pred nami gradili že Avstrijci, Italijani in Nemci. Naši strokovnjaki imajo zdaj priložnost, da svoje znanje in izkušnje uporabijo tudi v tujini, pri snovanju zahtevnih elektroenergetskih projektov. Če so zmagovalci doma, so lahko tudi na tujem. Kakopak, v prihodnje bo treba izpeljati še kakšen hidroenergetski projekt na Soči, Idrijci, Bači. Načrtov je kar nekaj, najzahtevnejša bo zagotovo gradnja hidroelektrarne Učja na Bovškem.

V sedanjih razmerah varovanja okolja, kjer imajo ljudje pomemben vpliv na velike energetske in infrastrukturne objekte, morajo biti projekti domišljeno umeščeni v prostor. Naložbeniki se tega zavedajo, zato skušajo že pri snovanju upoštevati želje in pripombe ljudi.

Ljudski glas je bilo doslej slišati domala pri vseh soških hidroenergetskih projektih. Že med gradnjo avške elektrarne so s protesti in kasnejšimi pogajanjmi marsikaj dosegli. Pogajanja občine in krajanov z investitorjem so bila doslej vedno trda. In še bodo, vse dokler ne bodo izpolnjene zahteve po ureditvi okolja, predvsem cest v okolici elektrarne. Ne gre pa prezreti koristi od naložbe, ki jih ima občina.

Foto: Leo Cuhajša

Zagon prve slovenske črpalne hidroelektrarne je imel japonsko spremljavo - zvok prebitja sodov sakeja

Prva slovenska črpalna hidroelektrarna obratuje

Zmagovalec nad Sočo

AVČE ▶ Črpalna hidroelektrarna Avče po poskusnem obratovanju od včeraj tudi uradno proizvaja električno energijo. "Soške elektrarne s tem projektom sodijo med gospodarske zmagovalce," je ob odprtju poudaril predsednik vlade Borut Pahor. Novost ponuja priložnosti tudi za občino Kanal ob Soči.

Soške elektrarne bodo električno energijo iz 122 milijonov evrov vredne črpalne hidroelektrarne začele tržiti že v prihodnjih dneh. Predsednik vlade **Borut Pahor**, slavnostni govornik na včerajšnji prireditvi ob novih napravah pri strojnici v Avčah, je ogrel množico zbranih domačinov, gradbincev in poslovnih partnerjev Soških elektrarn; med njimi so bili predstavniki japonskih korporacij Mitsubishi in Sumitomo, ki so po japonsko navdahnili tudi slovesnost.

Poraženci in junaki

Po Pahorjevi oceni je prva slovenska črpalna hidroelektrarna Avče (ČPH) signal za menedžerje z dobrimi zamislimi, ki jih zmorejo tudi uresničevati: "Takšne zamisli in sposobnosti za njihovo uresničevanje imajo v Soških elektrarnah, kjer so znali poiskati prave partnerje v

Sloveniji in na japonskem. Zato so v teh razmerah zmagovalci, poraženci pa bodo menedžerji brez idej, ki iščejo pomoč v državi."

Prva slovenska črpalna hidroelektrarna bo proizvedla 426 GWh vršne energije na leto.

Naprave v Avčah z akumulacijskim jezetom na Kanalskem Vrhju so resnično velik tehnološki dosežek. "Bistvena je čim bolj ekonomična izraba vodnega vira. V obdobju nizkih cen elektrike, ponoči in ob koncu tedna, črpalna elektrarna porablja električno energijo za črpanje vode v akumulacijski bazen, v času visoke porabe in s tem visokih cen električne energije pa akumulirano vodo porablja za

proizvodnjo elektrike," je razložil direktor **Vladimir Gabrijelčič**, direktor Soških elektrarn.

Naj popravijo ceste!

Z naložbo je zadovoljen tudi **Andrej Maffi**, župan občine Kanal ob Soči, čeprav je bilo zaznati možnost, da bi prebivalci Kanalskega Vrha in Morskega včeraj lahko protestirali, a niso. Zahtevajo pa, da izvajalci del primerno popravijo lokalno cesto med vasema. Predsednik krajevne skupnosti Kanal **Marko Bucik** je povedal, da so domačini že med pripravo na gradnjo naštel po več deset tovrstnikov na dan. Na cestah so nastale razpoke in usadi. Odgovorni so se popravilom nekako ogibali; ceste so le krpali, domačinom pa je prekipelo med nedavnim ogledom cest. Ljudje od odgovornih pričakujejo več kot le krpanje lukenj, če naj se cesta "povrne v prvotno stanje". Bucik je doslej zahteval vsaj preplastitev ceste Kanalski Vrh-Morsko z asfaltom. Čimprejšnjo ureditev bodo v občini Kanal zahtevali tudi za cesto Kanal-Avče, po kateri so vozili tovornjaki do in oziroma z gradbišča stojnice elektrarne.

Andrej Maffi: "Kanal je velika občina; ker naša podjetja ne odpuščajo, ker se nam popravlja demografija in ker imamo zdaj v občini kar pet elektrarn."

"Ljudje so po razburjeni po nepotrebem. Pogovori s Soškimi elektrarnami potekajo," je povedal Maffi, ki ocenjuje, da je naložba v ČPH Avče za občino zelo koristna.

BOGDAN BOŽIČ,
AMBROŽ SARDOČ